Svarbiausių energetikos projektų eiga ir ekonominiai tikslai

Energetikos ministras
Arvydas Sekmokas

Lietuvos ekonomikos konferencija 2012

2012 m. vasario 15 d.
Vilnius

2009–2012 m. atlikti darbai

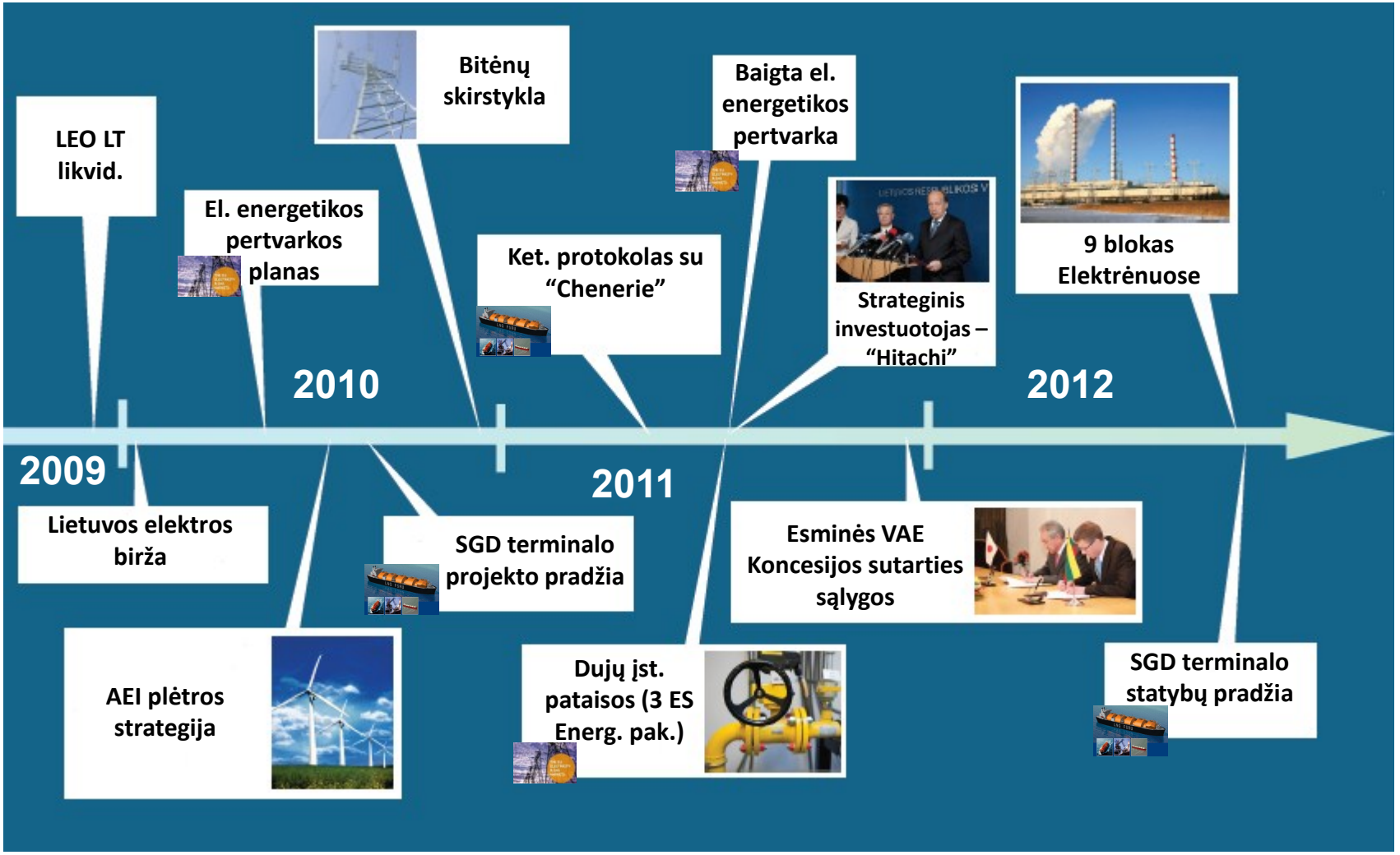

Lietuvos energijos išteklių struktūra

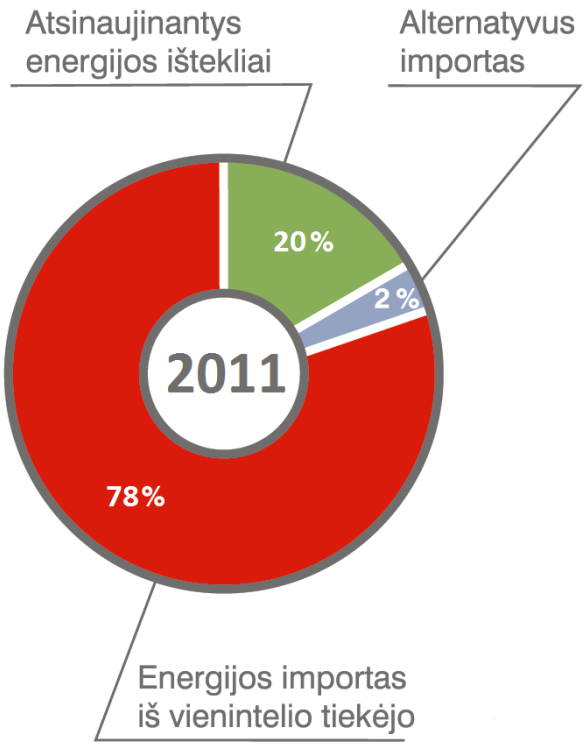

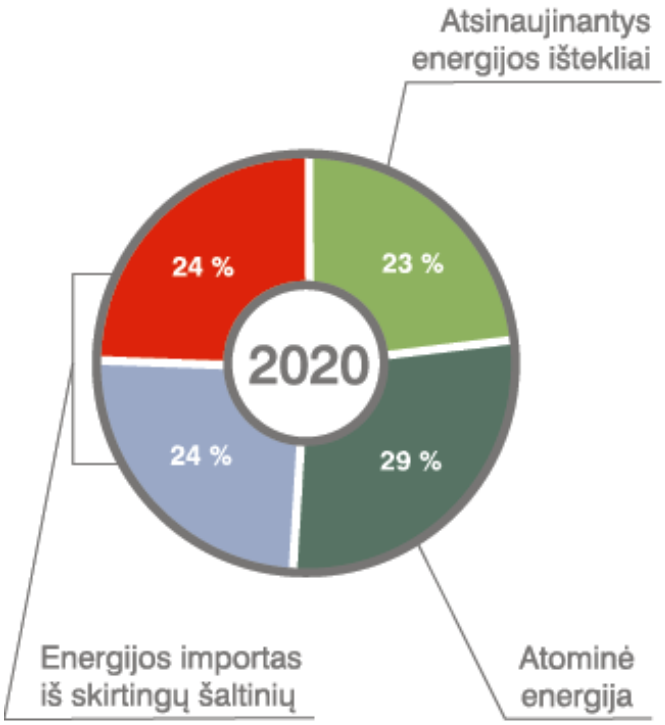

Kokias grėsmes sukelia tokia priklausomybė?

- **Nepatikimas tiekimas**
- **Monopolinė kaina**

Priklausomybė nuo elektros energijos importo

ES šalių elektros energijos eksporto/importo balansas 2010 m.

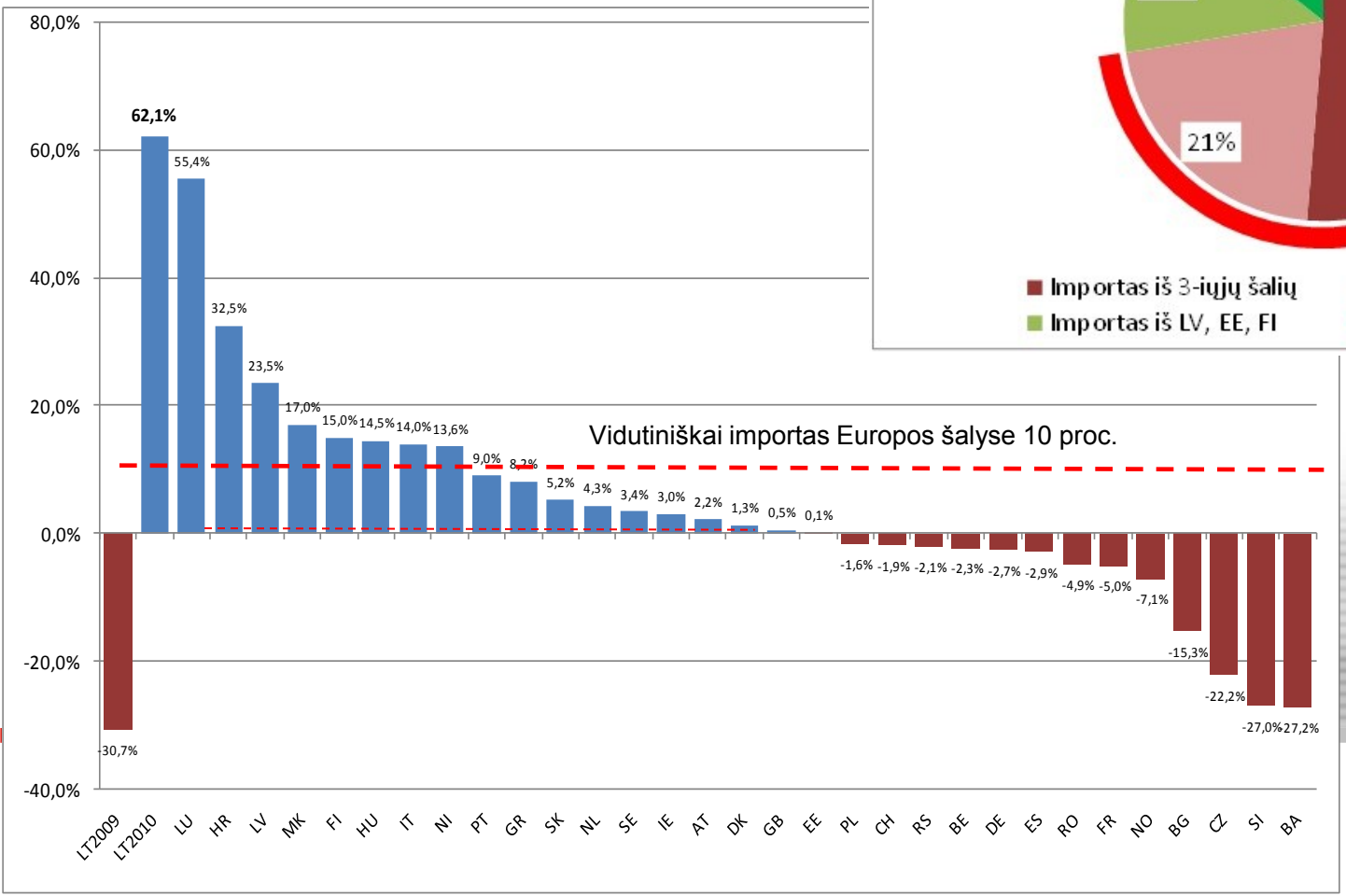

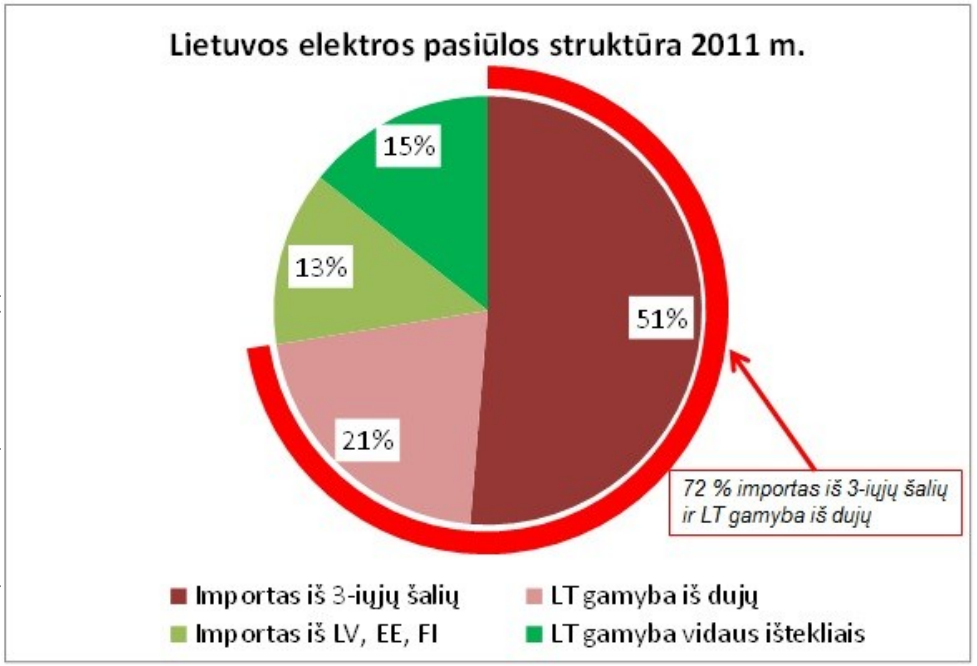

Strateginės kryptys mažinant priklausomybę nuo vienintelio energijos išteklių tiekėjo

1) Atsinaujinantys energijos ištekliai – potencialo išnaudojimas iki vartotojui priimtinos kainos
2) Visagino atominė elektrinė – tiekimo saugumas konkurencinga kaina
3) SGD terminalas – reali dujų tiekimo alternatyva

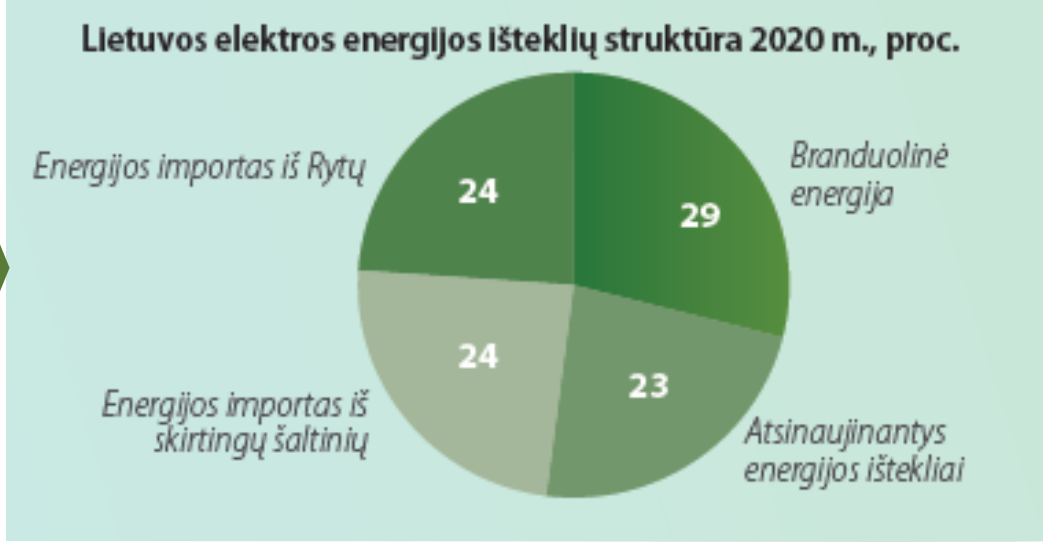

Atsinaujinantys energijos ištekliai – esama padėtis ir planai

Rodiklis \ Metai	2008*	2011*	2020**
AEI dalis bendrame galutiniame šalies energijos suvartojime, proc.	**17,9**	**20**	**23**
AEI elektros dalis šalies elektros energijos suvartojime, proc.	**5**	**12,6**	**20**

* Faktiniai AEI rodikliai/preliminarūs duomenys

** Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytas tikslas

VKEKK nustatyti tarifai iš AEI gaminamai elektros energijai

Elektrinės tipas	Tarifas, Lt/kWh	
	2011	2012
Saulės elektrinės	1,51-1,63	1,04-1,80
Vėjo elektrinės	0,30	0,28-0,37
Hidroelektrinės	0,26	0,22-0,28
Biomasės elektrinės	0,30	0,37-0,50
Biodujų elektrinės	0,30	0,48-0,64

VAE gaminamos elektros energijos savikainos struktūra

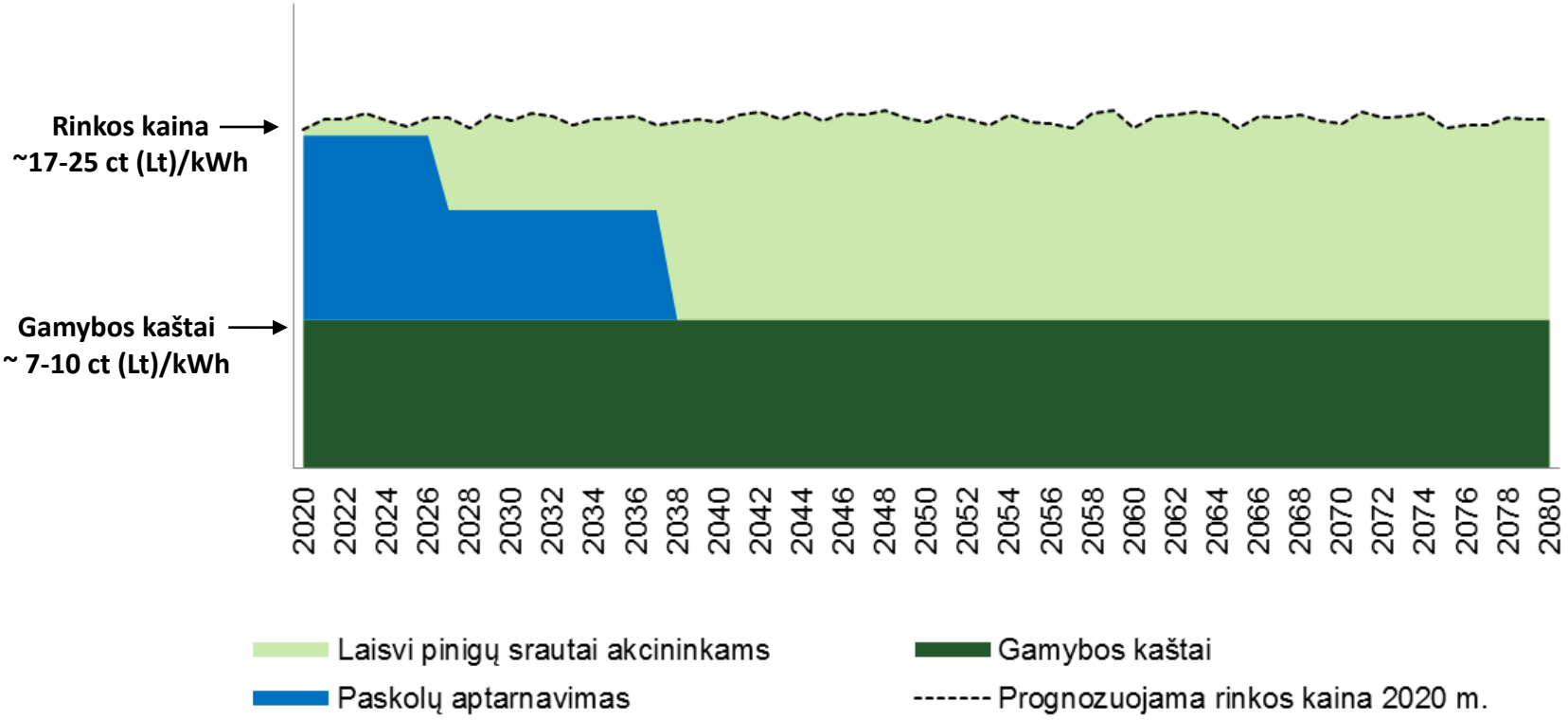

- Visagino AE pagamintos elektros savikaina bus žemesnė nei numatoma elektros kaina rinkoje
- Pagrindinės AE sąnaudos – kapitalo kaštai
- Kintamieji gamybos kaštai darys labai mažą įtaką AE pagamintos elektros energijos kainai

Alternatyvūs elektros pasiūlos scenarijai

	Dujinės elektrinės	Anglinė elektrinė	AEI elektrinės (VKEKK tarifai)	Elektros importas	El. energijos gamyba VAE
Kaina	~ 30 ct/kWh	~ 30 ct/kWh	Saulės: 1,04-1,80 Lt/kWh Vėjo: 0,28-0,37 ct/kWh Hidro: 0,22-0,28 ct/kWh Biomasės: 0,37-0,50 ct/kWh Biodujų: 0,48-0,64 ct/kWh	~ 13-18 ct/kWh	~ 7-10 ct /kWh ~ 17-25 ct /kWh VISA elektros kaina įskaičiuojant visus kaštus (operacinius ir kapitalo)
Priklausomybė	Didelė – kuro importas	Didelė – kuro importas	Nulinė	Didelė – el. energijos importas	Minimali
Tarša	Vidutinė	Didelė	Minimali	Nėra	Minimali
Kita	• Nestabili **kuro kaina** • Lietuva turėtų padengti visas **investicijų išlaidas**	• Didelė **taršos leidimų kaina** • Lietuva turėtų padengti visas **investicijų išlaidas**	• **Nepastovi generacija** • **Reikalingos subsidijos** • **Reikalingas rezervavimas**	• **Iš Rusijos** – energetinė ir politinė priklausomybė • **Iš Lenkijos** – mažai tikėtina dėl elektros trūkumo Lenkijoje • **Iš Estijos** – naftingieji skalūnai lemia dideles CO2 emisijas ir aukštus gamybos kaštus • **Už el. energijos importą kasmet sumokama ~ 1 mlrd. Lt**	• **Santykinai dideli kapitalo kaštai**, todėl **svarbu paskolos kuo mažesnėmis palūkanomis**

VAE ekonomika

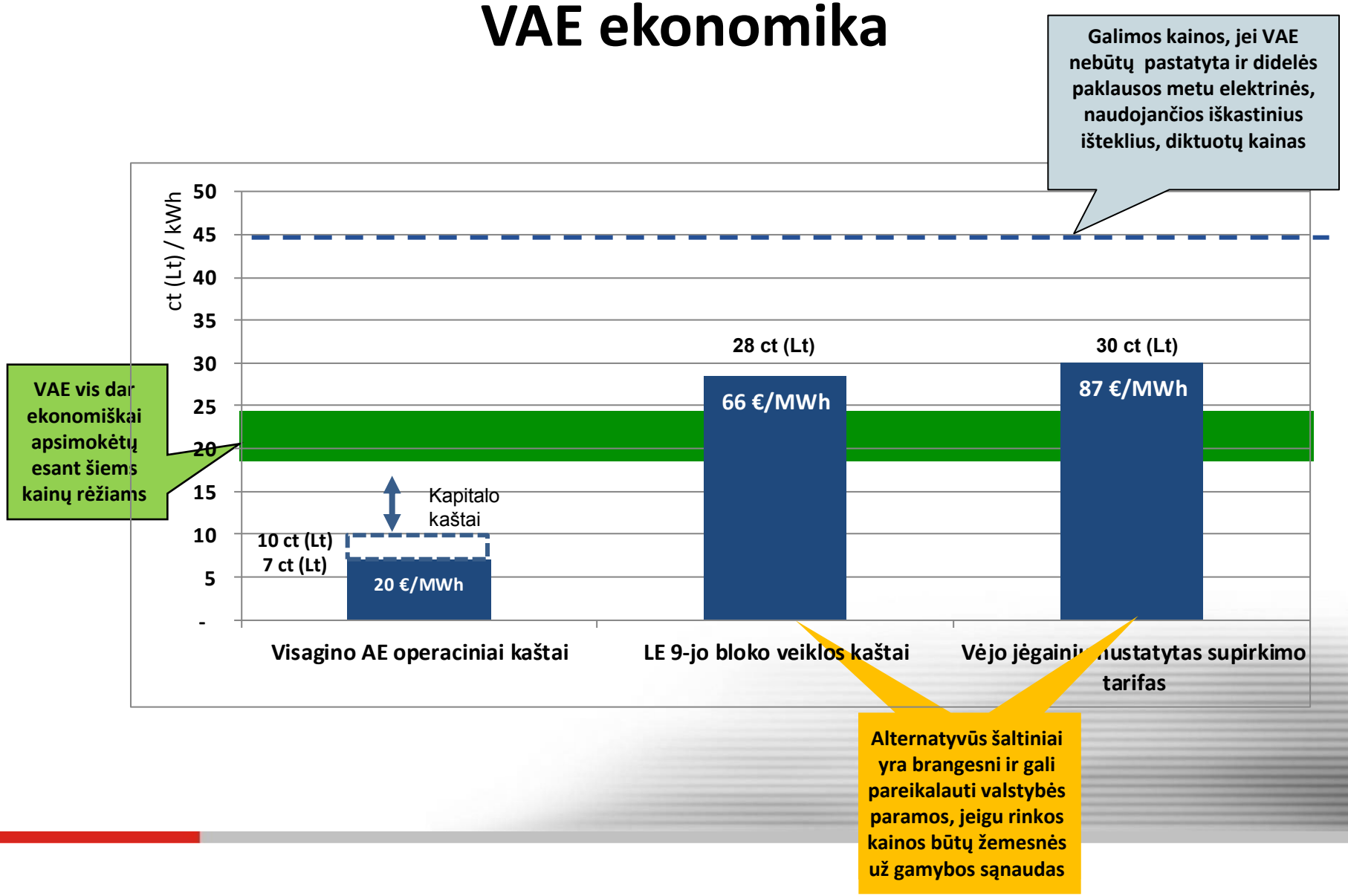

VAE – svarbus elementas sinchroniškai jungiantis prie KET

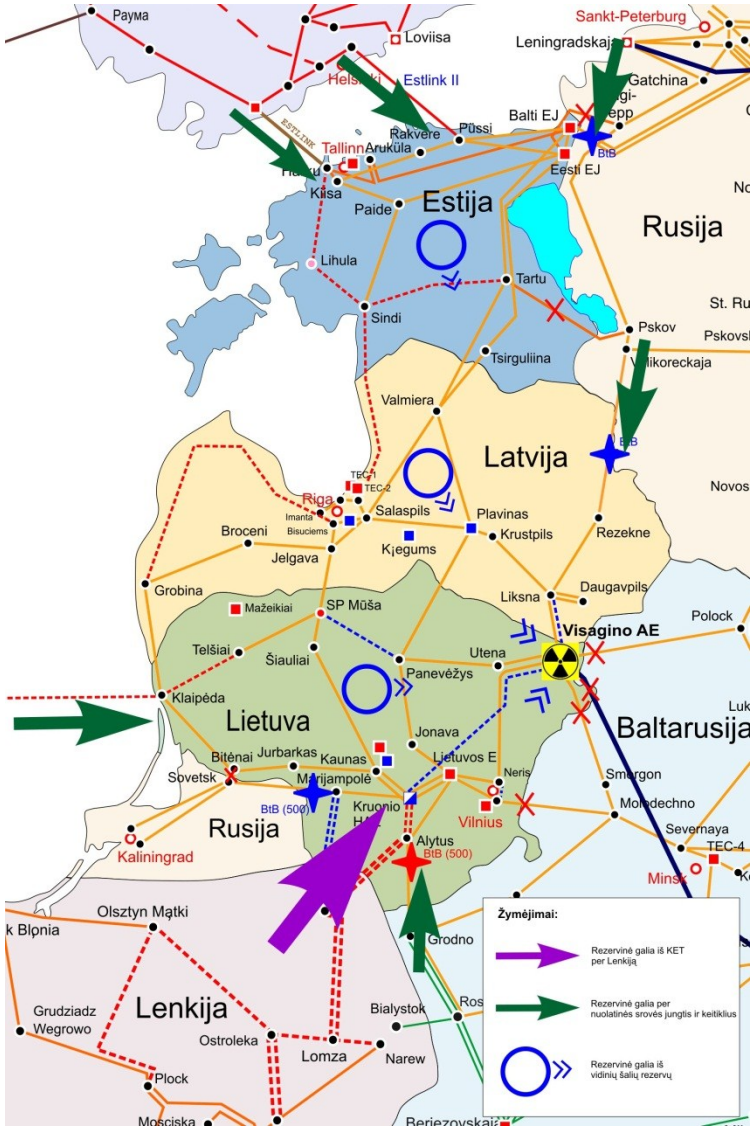

Sinchroninis prisijungimas prie KET: tinklų plėtra ir rezervų užtikrinimas

- **Vienas svarbių kriterijų sinchroniškai jungiantis prie Kontinentinių Europos tinklų (KET) – galimybė Baltijos šalims dirbti autonominiu režimu**
  - Be pakankamos vietinės generacijos, Baltijos šalių sinchroninis prisijungimas prie KET būtų neįmanomas
  - VAE užtikrins pakankamą elektros energijos generavimą autonominiam režimui užtikrinti
- **Neturint pakankamos vietinės generacijos** dėl apkrautų tarpsisteminių linijų **rezervų gavimas iš kaimyninių sistemų tampa komplikuotas.**

SGD terminalo ekonomika (I)

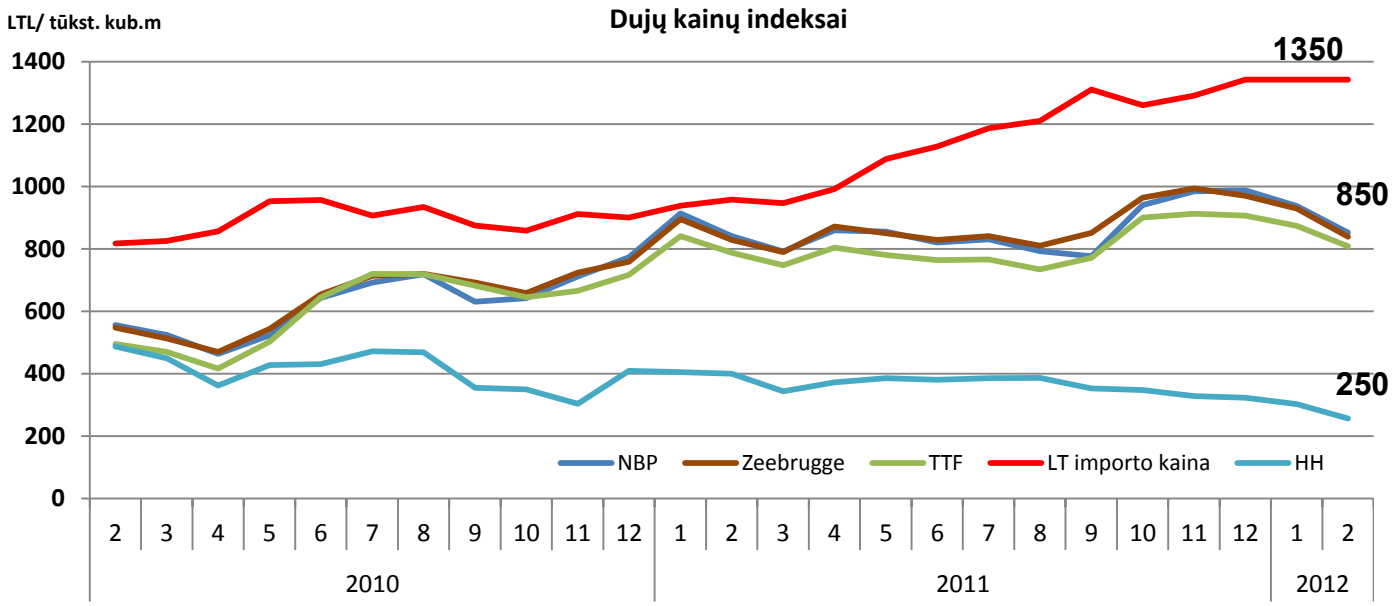

Šaltiniai: ICIS Heren; VKEKK

Grafike pateikti gamtinių dujų kainų indeksai:

NBP – Didžiosios Britanijos
Zeebruge – Belgijos
TTF – Olandijos
HH – JAV

LT importo kaina – Lietuvos gamtinių dujų kaina.

Turint galimybę pirkti SGD tarptautinėse rinkose:

- **Apsidraudžiama nuo vienašališko dujų kainos nustatymo**
- **Diversifikuojami tiekimo šaltiniai**
- **Padidinamas Lietuvos energetinis saugumas**

SGD terminalo ekonomika (II)

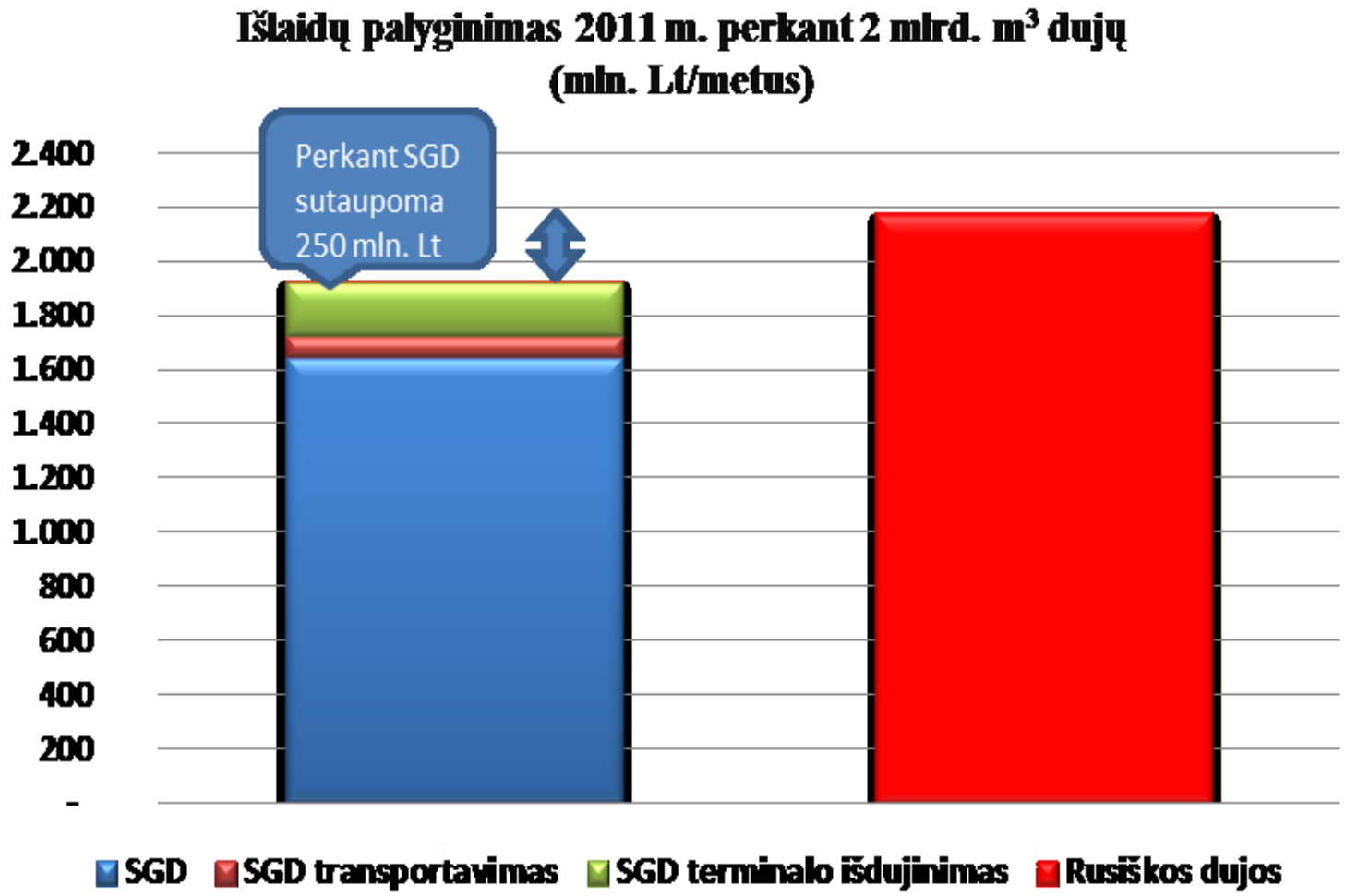

Energetinės nepriklausomybės perspektyva

2013 2014 2015 2017 2020

Dėkoju už dėmesį!